

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 125/05-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. novembra 2005 v senáte zloženom z predsedu Ľubomíra Dobríka a zo sudcov Juraja Babjaka a Eduarda Bárányu prerokoval sťažnosť Ing. M. P., B., M. P., B., Ing. D. D., B., a J. P., B., zastúpených advokátom JUDr. R. H., B., ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Bratislava III v konaní sp. zn. V-2-8 C 135/92, a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. M. P., M. P., Ing. D. D. a J. P. na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. V-2-8 C 135/92 v období po 16. apríli 2003 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava III **p r i k a z u j e** v konaní sp. zn. V-2-8 C 135/92 konať bez zbytočných prietáhov.

3. Ing. M. P. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. M. P. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 Sk (slovom dvadsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Ing. D. D. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

6. J. P. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 Sk (slovom desaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

7. Okresný súd Bratislava III je povinný nahradiť Ing. M. P., M. P., Ing. D. D. a J. P. trovy právneho zastúpenia v sume 11 962 Sk (slovom jedenásťtisícdeväťstošesťdesiatdva slovenských korún) na účet právneho zástupcu JUDr. R. H. do pätnástich dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. apríla 2005 doručená sťažnosť Ing. M. P., B., M. P., B., Ing. D. D., B., a J. P. (ďalej aj „sťažovatelia“ alebo „sťažovatelia v 1. až 4. rade“), zastúpených advokátom JUDr. R. H., B., ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní sp. zn. V-2-8 C 135/92.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 125/05-10 z 29. apríla 2005 prijal sťažnosť sťažovateľov na ďalšie konanie v časti, ktorou namietali porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v konaní sp. zn. V-2-8 C 135/92, a to v období po 16. apríli 2003, pričom vo zvyšnej časti sťažnosť sťažovateľov odmietol.

Predseda okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu, ktorá mu bola doručená 24. júna 2005, vyjadril, že okresný súd netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom. Právny zástupca sťažovateľov vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 30. júna 2005 oznámil, že netrvá na verejnom pojednávaní pred ústavným súdom.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd využil možnosť postupu podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, pretože vzhľadom na charakter posudzovanej veci, v ktorej je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažovatelia vo svojej sťažnosti uvádzajú, že 2. septembra 2002 doručili ústavnému súdu sťažnosť vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní okresného súdu sp. zn. V-2-8 C 135/92.

Ústavný súd v náleze č. k. III. ÚS 141/02-29 zo 16. apríla 2003 rozhodol o porušení základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní okresného súdu sp. zn. V-2-8 C 135/92, prikázal okresnému súdu konať v predmetnom konaní bez zbytočných prietahov, priznal sťažovateľom primerané finančné zadosťučinenie

a náhradu trov právneho zastúpenia, pričom vo zvyšnej časti sťažnosti sťažovateľiek Ing. M. P. a M. P. nevyhovel.

Sťažovatelia ďalej vo svojej sťažnosti uvádzajú, že okresný súd po doručení citovaného nálezu ústavného súdu uskutočnil 19. februára 2004 pojednávanie, ktoré bolo odročené na neurčito za účelom vykonania znaleckého dokazovania, pričom podľa názoru sťažovateľov opakované znalecké dokazovanie – zisťovanie hodnoty nehnuteľnosti je vyvolané najmä doterajšími priet'ahmi v súdnom konaní, pretože je nutné vždy určiť aktuálnu cenu nehnuteľnosti – predmetu konania.

Okresný súd uznesením z 15. novembra 2004 (po 9 mesiacoch od pojednávania 19. februára 2004) nariadil znalecké dokazovanie povereným súdnym znalcom. Uvedené uznesenie bolo právnenému zástupcovi sťažovateľov doručené 20. januára 2005.

Znalecké dokazovanie nebolo ku dňu podania sťažnosti sťažovateľov ústavnému súdu vykonané, pretože poverený znalec listom zo 17. januára 2005 okresnému súdu oznámil, že nevypracuje znalecký posudok, kým mu nebude vyplatená odmena za doterajšiu znaleckú činnosť v sume 22 793,90 Sk. Sťažovatelia zložili v zmysle uznesenia okresného súdu z 15. novembra 2004 zálohu na znalecké dokazovanie v sume 7 000 Sk. Lehota na vypracovanie znaleckého posudku uplynula a sťažovatelia neboli ku dňu podania sťažnosti ústavnému súdu upovedomení o termíne ohliadky nehnuteľnosti.

Právny zástupca sťažovateľov požiadal okresný súd listom zo 14. júna 2004 o urýchlené nariadenie znaleckého dokazovania.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti sťažovatelia vo svojom návrhu výroku rozhodnutia (petite) žiadajú, aby ústavný súd vyslovil porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní sp. zn. V-2-8 C 135/92 a prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných priet'ahov. Zároveň sťažovatelia požadujú priznanie primeraného finančného

zadosťučinenia – Ing. M. P. v sume 20 000 Sk, M. P. v sume 20 000 Sk, Ing. D. D. v sume 10 000 Sk a J. P. v sume 10 000 Sk, ako aj náhrady trov právneho zastúpenia.

Ústavný súd výzvou z 20. júna 2005 požiadal predsedu okresného súdu, aby sa v zmysle ustanovenia § 29 ods. 6 zákona o ústavnom súde vyjadril k sťažnosti sťažovateľky. Podpredseda okresného súdu v stanovisku doručenom ústavnému súdu 20. októbra 2005 uviedol prehľad úkonov, ktoré boli v danej veci vykonané v období po doručení nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 141/02, a vyjadril sa, že zákonný sudca bol v posudzovanom období dočasne pridelený na Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Následne opatrením č. 5/2005 z 21. apríla 2005 predseda okresného súdu prerozdelenil súdnu agendu tohto zákonného sudcu, pričom sudkyňa, ktorej bola vec pridelená, mala vo svojom súdnom oddelení viac ako 300 nevybavených vecí.

Podpredseda okresného súdu ďalej poukázal vo svojom stanovisku na to, že v letnom období roku 2005 sa okresný súd sťahoval do nového sídla, zákonný sudca prejednávajúci danú vec je od 16. septembra 2005 práceneschopný, vo svojom súdnom oddelení má viac ako 500 nevybavených vecí, „... pričom ide o výborného sudcu“.

„V tejto súvislosti poukazujem na analýzu zaťaženia súdov, resp. zoznam preťažených súdov vyhotovený nedávno Ministerstvom spravodlivosti SR. Podľa neho na Slovensku chýba 258 sudcov, z toho v Bratislave 71, z toho na našom súde 15. Z prvých šiestich najpreťaženejších okresných súdov sú štyri bratislavské, náš súd je na štvrtom mieste. Poukazujem na to ako na skutočné príčiny prieťahov v konaní, aj keď viem, že z hľadiska rozhodovania ústavného súdu je právne bezvýznamné“.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľov, stanoviska podpredsedu okresného súdu, ako aj podrobného preštudovania spisu okresného súdu sp. zn. V-2-8 C 135/92 zistil nasledovný priebeh a stav konania v období po 16. apríli 2003:

Okresnému súdu bol 5. mája 2003 ústavným súdom vrátený posudzovaný spis a 21. mája 2003 mu bol doručený nález ústavného súdu č. k. III. ÚS 141/02-29 zo 16. apríla 2003. Okresný súd nariadil 23. januára 2004 termín pojednávania na 19. február 2004.

Podľa úradného záznamu okresného súdu z 26. januára 2004 nahliadol právny zástupca sťažovateľov (v predmetnom konaní odporcovia) v uvedený deň do posudzovaného spisu. Právny zástupca sťažovateľov upravil podaním zo 17. februára 2004 žalobu sťažovateľov a rozšíril ich nárok za ďalšie obdobie.

Na pojednávaní 19. februára 2004 okresný súd uznesením pripustil rozšírenie žaloby sťažovateľov, vypovedal poverený súdny znalec a pojednávanie bolo uznesením odročené na neurčito za účelom nariadenia ďalšieho znaleckého dokazovania s tým, že právni zástupcovia účastníkov konania predložia súdu v určenej lehote konečné návrhy.

Poverený súdny znalec doručil okresnému súdu 25. februára 2004 vyúčtovanie nákladov znaleckého dokazovania. Právny zástupca sťažovateľov doručil 15. júna 2004 okresnému súdu žiadosť o nariadenie znaleckého dokazovania. Právny zástupca navrhovateľov doručil okresnému súdu 13. septembra 2004 žiadosť o nariadenie pojednávania a pokračovanie vo veci bez prierahov.

Právny zástupca navrhovateľov doručil okresnému súdu 14. decembra 2004 žiadosť o nariadenie pojednávania a pokračovanie vo veci bez prierahov. Okresný súd uznesením č. k. V-2-8 C 135/92-331 z 15. novembra 2004 nariadil znalecké dokazovanie povereným znalcom z odboru stavebníctvo, odvetvie oceňovanie nehnuteľností a stavebných prác, v určenej lehote. Okresný súd vydal 15. decembra 2004 pokyn na doručenie predmetného uznesenia účastníkom konania, pričom uznesenie bolo kanceláriou vypravené 12. januára 2005.

Okresný súd pokynom z 12. januára 2005 oznámil právnym zástupcom účastníkov konania číslo účtu pre uhradenie preddavku na trovy znaleckého dokazovania. Poverený súdny znalec doručil 19. januára 2005 oznámenie o nevypracovaní znaleckého posudku,

pokiaľ mu nebude uhradené znalečné za vypracovanie predchádzajúceho znaleckého posudku.

Okresný súd uznesením č. k. V-2-8 C 135/92-336 z 1. apríla 2005 priznal poverenému súdnemu znalcovi znalečné za vypracovanie znaleckého posudku č. 11/2000 zo 14. marca 2000 a 19. apríla 2005 vydal pokyn na doručenie uvedeného uznesenia účastníkom konania a poverenému súdnemu znalcovi. Podľa úradného záznamu okresného súdu z 27. júna 2005 odporkyňa v 1. rade nahliadla v uvedený deň do predmetného spisu. Právny zástupca navrhovateľov doručil okresnému súdu 28. júna 2005 žiadosť o nariadenie pojednávania a pokračovanie vo veci bez prietáhov. Uvedeným záznamom (č. 1. 339) posudzovaný spis končí.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovatelia sa svojou sťažnosťou domáhajú vyslovenia porušenia základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. V zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu, pričom nestačí, že štátny orgán vo veci koná (napr. rozhodnutia II. ÚS 157/02, I. ÚS 76/03). Až právoplatným rozhodnutím, bez ohľadu na to, či vyznie v prospech alebo neprospech účastníka, sa vytvára právna istota. Preto na naplnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48

ods. 2 ústavy nestačí, aby všeobecný súd iba o veci konal a nerozhodol ju s účinkami právoplatnosti a prípadne vykonateľnosti svojho meritórneho rozhodnutia.

Základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa naplní, ako to konštantne ústavný súd vo svojich rozhodnutiach uvádza, až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 10/98, I. ÚS 89/99, III. ÚS 127/03 a ďalšie).

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote. Z uvedeného dôvodu nemožno v obsahu týchto práv vidieť zásadnú odlišnosť (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. rozhodnutia sp. zn. II. ÚS 74/97, I. ÚS 70/98, II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, II. ÚS 32/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníkov súdneho konania a postup samotného súdu.

Pokiaľ ide o kritérium „právna a faktická zložitosť vecí“, ústavný súd konštatuje, že predmetom sporu je návrh na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, teda ide o vec, ktorá po právnej a skutkovej stránke patrí do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecného súdnictva s rozsiahlou judikatúrou v tejto oblasti.

Správanie účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil žiadnu okolnosť v správaní sťažovateľov, ktorou by prispeli v namietanom období k zbytočným priet'ahom v konaní.

Tretím hodnotiacim kritériom, ktorým ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup samotného okresného súdu. Pri skúmaní skutočnosti, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu vyššie uvedených práv, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to bez existencie zákonnej prekážky (napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 3/00).

Ústavný súd s prihliadnutím aj na ustanovenie § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku vyhodnotil postup okresného súdu v obdobiach od 5. mája 2003 do 23. januára 2004 (8,5 mesiacov), od 19. februára 2004 do 15. novembra 2004 (9 mesiacov bez 4 dní) a od 1. apríla 2005 do 16. októbra 2005 (6,5 mesiacov) ako obdobia, v ktorých došlo nečinnosťou okresného súdu k zbytočným prietahom v posudzovanom konaní v celkovej dĺžke 24 mesiacov.

Podpredseda okresného súdu sa v stanovisku doručenom ústavnému súdu 20. októbra 2005 okrem uvedenia prehľadu úkonov v danej veci vyjadril, že zákonný sudca bol v hodnotenom období dočasne pridelený na krajský súd, následne bola vec prerozdelená sudkyňi, ktorá mala v súdnom oddelení vyše 300 nevybavených vecí, okresný súd sa presťahoval do nového sídla, zákonný sudca je práceneschopný, pričom okresný súd patrí k najzaťaženejším súdom v rámci Slovenskej republiky.

Ústavný súd sa s touto argumentáciou okresného súdu nestotožňuje z dôvodu, že prípadné nedostatočné personálne obsadenie okresného súdu a z neho vyplývajúca nadmerná pracovná zaťaženosť sudcov nemajú význam pre posúdenie zodpovednosti súdu ako orgánu štátnej moci za porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ale len pre posúdenie individuálnej zodpovednosti sudcov, ktorou sa ústavný súd nezaoberá.

V náleze č. k. III. ÚS 141/02-29 zo 16. apríla 2003 boli konštatované zbytočné prietahy zo strany okresného súdu v danej veci a vo výroku tohto nálezu mu bolo prikázané konať vo veci bez zbytočných prietáhov. Z uvedeného dôvodu bolo potrebné ďalší postup

okresného súdu v posudzovanom konaní hodnotiť so zvláštnou prísnosťou, pričom celkovo dvadsaťštyrimesačné obdobie nečinnosti okresného súdu z celkového obdobia 30 mesiacov, ktoré od nadobudnutia právoplatnosti uvedeného nálezu uplynuli, je v konkrétnych okolnostiach uvedenej veci (so zreteľom na predchádzajúci nález ústavného súdu) ústavne neakceptovateľné. Navyše, ústavný súd hodnotí ako zvlášť nepriaznivú okolnosť celkovú dĺžku posudzovaného konania, ktoré v súčasnosti trvá takmer 13,5 rokov (vec napadla okresnému súdu 13. mája 1992).

Na základe uvedených dôvodov ústavný súd dospel k názoru, že bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v uvedenom období, tak ako mu ho zaručuje čl. 48 ods. 2 ústavy, a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie základných práv a slobôd vzniklo nečinnosťou, môže ústavný súd prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Sťažovatelia v petite svojej sťažnosti žiadali, aby ústavný súd po vyslovení porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru prikázal okresnému súdu konať v uvedenej veci bez zbytočných prietáhov. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť ústavný súd vo výroku tohto nálezu prikázal okresnému súdu konať v predmetnej veci bez zbytočných prietáhov.

IV.

Pretože ústavný súd rozhodol o porušení označených práv sťažovateľov, zaoberal sa aj ich žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“.

Ústavný súd pri stanovení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vzal do úvahy obdobie nečinnosti okresného súdu v období po nadobudnutí právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. III. ÚS 141/02-29 zo 16. apríla 2003, ako aj ustanovenie § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone, a okolnosť, že sťažovatelia svojím správaním neprispeli k zbytočným priesťahom v predmetnom konaní. Ústavný súd v okolnostiach tejto veci považuje za primerané priznať Ing. M. P. a M. P. nimi požadovanú sumu 20 000 Sk a Ing. D. D. a J. P. nimi požadovanú sumu 10 000 Sk, a to so zreteľom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci (bydlisko sťažovateľiek v 1. a 2. rade v susedstve predmetu súdneho konania na rozdiel od sťažovateľov v 3. a 4. rade).

Pri určení výšky primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd zo záujmu ochrany ústavnosti a zo zásad spravodlivosti, o ktoré sa opiera Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru aplikovaného na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa ústavný súd riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadost'učinenia nie je prípadná náhrada škody.

V súlade s ustanovením § 36 ods. 1 zákona o ústavnom súde trovy konania pred ústavným súdom uhrádza účastník zo svojho. Na základe ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktorý zakotvuje výnimku z tejto zásady, ústavný súd priznal sťažovateľom náhradu trov právneho zastúpenia, pretože ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľov bolo porušené, a teda mali vo veci úspech.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceneľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna šestina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceneľná peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Vzhľadom na skutočnosť, že úkony právnej služby boli realizované v roku 2005, ústavný súd vychádzal pri týchto úkonoch z oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky, podľa ktorého za prvý polrok 2004 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 15 008 Sk, pričom hodnota jedného úkonu v konaní pred ústavným súdom je 2 501 Sk.

V zmysle ustanovenia § 13 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. sa základná sadzba tarifnej odmeny zníži o 20 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

Podľa ustanovenia § 18 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ak je advokát platiteľom dane z pridanej hodnoty, zvyšuje sa tarifná odmena určená podľa § 9 až 14 o daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“). Právny zástupca sťažovateľov predložil ústavnému súdu 20. júla 2005 fotokópiu osvedčenia o registrácii pre DPH.

Právny zástupca sťažovateľov vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 30. júna 2005 vyčíslil trovy právneho zastúpenia v posudzovanom konaní v celkovej sume 11 962 Sk. Vzhľadom na to, že uvedená suma neprekračuje výpočet podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z., ústavný súd priznal trovy právneho zastúpenia v požadovanej sume, ktorú

zaviazal uhradiť právnenmu zástupcovi sťažovateľov okresný súd (ustanovenie § 31a zákona o ústavnom súde v spojení s ustanovením § 149 Občianskeho súdneho poriadku).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu.

V zmysle čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, je potrebné pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. novembra 2005